

POSTANOWIENIE

Dnia 27 kwietnia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Iwona Koper (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (sprawozdawca)

SSN Józef Frąckowiak

w sprawie z powództwa T. K.

przeciwko S. K. i A. K.

o wydanie nieruchomości, zapłatę wynagrodzenia i przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 27 kwietnia 2012 r.,

zażalenia powódki na postanowienie w przedmiocie kosztów postępowania

apelacyjnego zawarte w wyroku Sądu Okręgowego

z dnia 3 listopada 2011 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie i w tym zakresie przekazuje sprawę do ponownego rozstrzygnięcia Sądowi Okręgowemu.

Uzasadnienie

Sąd Rejonowy wyrokiem z dnia 18 marca 2011 r. w sprawie z powództwa T. K. przeciwko S. K. i A. K. o wydanie nieruchomości, zapłatę wynagrodzenia i przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego nakazał pozwanym aby wydali powódce nieruchomość położoną w S. o powierzchni 0,2628 ha oznaczoną geodezyjnie jako działka numer 41/5, oraz aby przywrócili tę nieruchomość do stanu poprzedniego poprzez usunięcie wzniesionego na tej nieruchomości domku letniskowego oraz usunięcie urządzonego na tej nieruchomości stawu, zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powódki kwotę 3.035,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 18 grudnia 2009 r. do dnia zapłaty, a także kwotę 2.400,00 zł tytułem zwrotu poniesionych przez powódkę kosztów procesu na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego i kwotę 787,57 zł tytułem kosztów sądowych, których powódka nie miała obowiązku uiścić.

Na skutek apelacji pozwanych, którą pozwani zaskarżyli powyższy wyrok Sądu Rejonowego w całości, Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 3 listopada 2011 r. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie II, III, IV i V w ten sposób, że oddalił żądanie nakazania pozwanym przywrócenia nieruchomości do stanu poprzedniego poprzez usunięcie wzniesionego na tej nieruchomości domku letniskowego oraz urządzonego stawu, obniżył zasądzoną od pozwanych na rzecz powódki kwotę 3.035 zł do 103,11 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 13 lipca 2010 r. i dalej idące powództwo w tym zakresie oddalił, obniżył zasądzone koszty procesu z 2.400 zł do 377 zł oraz należne koszty sądowe z 787,57 zł do 135,57 zł, oddalił dalej idącą apelację oraz zasądził od powódki na rzecz pozwanych solidarnie 2.314 zł z tytułu kosztów postępowania apelacyjnego.

Postanowienie o kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy oparł na art. 100 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. wskazując, że ustalając wynagrodzenie pełnomocnika pozwanych w postępowaniu apelacyjnym miał na uwadze, iż wynosi ono 75% stawki minimalnej przysługującej od wartości zgłoszonych przez powódkę roszczeń.

Powódka zaskarżyła postanowienie w przedmiocie kosztów postępowania apelacyjnego zawarte w pkt III wyroku Sądu Okręgowego, wnosząc o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez wzajemne zniesienie kosztów między stronami. Zaskarżonemu postanowieniu zarzuciła naruszenie § 10 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r., nr 163, poz. 1348 z późn. zm.) poprzez jego niezastosowanie i ustalenie przysługujących kosztów zastępstwa procesowego na rzecz pozwanych w wysokości zgodnej z treścią § 6 powołanego rozporządzenia w sytuacji, gdy § 10 pkt 2 rozporządzenia jako przepis szczególny powinien mieć pierwszeństwo w zastosowaniu przed przepisem ogólnym § 6 rozporządzenia oraz naruszenie art. 100 k.p.c. polegające na błędnym zastosowaniu tego przepisu i przyjęciu, że powódka uległa żądaniu pozwanych w znacznej części w sytuacji, gdy główne żądanie powódki polegające na nakazaniu wydania nieruchomości zostało uwzględnione przez Sąd I i II instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przedmiotem niniejszego postępowania były trzy roszczenia, tj. o wydanie nieruchomości rolnej, przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego i zapłatę wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości. Sąd Rejonowy uwzględnił w całości wszystkie żądania powódki, zaś Sąd Okręgowy - z uwagi na zakres zaskarżenia w apelacji pozwanych - orzekając o wszystkich z nich oddalił jedynie żądanie przywrócenia nieruchomości do stanu poprzedniego i obniżył zasądzoną kwotę z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości. Niezależnie od uwzględnienia apelacji jedynie w części, Sąd Okręgowy zasądził całość kosztów z tytułu postępowania apelacyjnego od powódki na rzecz pozwanych solidarnie w kwocie 2.314 zł, nie sprecyzował przy tym w oparciu o jaką stawkę minimalną obliczył te koszty. Sąd Okręgowy orzekając o kosztach postępowania apelacyjnego pominął też, że żądanie o wydanie nieruchomości uwzględnił, zaś żądanie o zapłatę wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości uwzględnił co do zasady, a zmienił jedynie co do wysokości. Tym samym podstawą rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego nie był § 10 pkt 2

rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, precyzujący stawkę minimalną za prowadzenie spraw o wydanie nieruchomości rolnej, który powinien w niniejszej sprawie znaleźć zastosowanie.

Sąd Okręgowy wskazując jako podstawę rozstrzygnięcia przepis art. 100 k.p.c., nie sprecyzował, czy rozdzielił koszty stosunkowo, zasądzając jedynie różnicę na rzecz strony, której przysługują wyższe koszty, czy włożył na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów uznając, że jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczej części swego żądania albo iż określenie należnej sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny Sądu. Również wysokość zasądzonych kosztów nie sugeruje, czym kierował się Sąd Okręgowy stosując normy prawne uregulowane w art. 100 k.p.c. Brak wskazania motywów, którymi kierował się Sąd Okręgowy orzekając o kosztach postępowania apelacyjnego oznacza, że uzasadnienie w części dotyczącej zaskarżonego postanowienia nie odpowiada wymogom przewidzianym w art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. Nie jest rolą Sądu Najwyższego poszukiwanie motywów rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu, co jest niezbędne do oceny zasadności podniesionego w zażaleniu zarzutu naruszenia art. 100 k.p.c. (postanowienie SN z dnia 25 lutego 2010 r., sygn. akt V CZ 7/10, OSNC Zbiór Dodatkowy D/2010, poz. 104; zob. także: postanowienie SN z dnia 15 października 2010 r., sygn. akt V CZ 68/10, nie publ., postanowienie SN z dnia 21 stycznia 2011 r., sygn. akt II PZ 49/10, nie publ., postanowienie SN z dnia 28 stycznia 2011 r., sygn. akt I CZ 168/10, nie publ., postanowienie SN z dnia 4 marca 2011 r., sygn. akt I CZ 13/11, nie publ.).

Wobec powyższego, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.